

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 159/14

Λουξεμβούργο, 25 Νοεμβρίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση T-512/11
Ryanair Ltd κατά Επιτροπής

Το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει εν μέρει την απόφαση της Επιτροπής ότι δεν συνιστά κρατική ενίσχυση η απαλλαγή των μετεπιβιβαζόμενων σε άλλες πτήσεις ή των διερχόμενων επιβατών από την καταβολή του ιρλανδικού φόρου επί των αερομεταφορών

Η Επιτροπή όφειλε να κινήσει επίσημη διαδικασία εξετάσεως προκειμένου να διαπιστώσει εάν η απαλλαγή αυτή συνιστά κρατική ενίσχυση

Από τον Μάρτιο του 2009, οι αεροπορικές εταιρίες υποχρεούνται να καταβάλλουν στην Ιρλανδία ειδικό φόρο με την ονομασία «φόρος επί των αερομεταφορών» (ΑΤΤ). Ο φόρος αυτός καταβάλλεται «για κάθε αναχώρηση επιβάτη αεροσκάφους από αεροδρόμιο» ευρισκόμενο στην Ιρλανδία.

Βάσει του ορισμού του όρου «επιβάτης» στον ιρλανδικό φορολογικό νόμο, ο οποίος αποτελεί τη νομική βάση επιβολής του ΑΤΤ, οι μετεπιβιβαζόμενοι¹ ή οι διερχόμενοι² επιβάτες απαλλάσσονται από την καταβολή του φόρου αυτού.

Αρχικώς, όταν θεσπίστηκε, ο ΑΤΤ υπολογιζόταν βάσει της αποστάσεως μεταξύ του αεροδρομίου αναχωρήσεως και του αεροδρομίου αφίξεως, και είχε οριστεί σε 2 ευρώ για τις πτήσεις προς αεροδρόμια ευρισκόμενα σε απόσταση έως 300 km από το αεροδρόμιο του Δουβλίνου (Ιρλανδία) και σε 10 ευρώ σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. Μετά από έρευνα της Επιτροπής, οι ιρλανδικές αρχές τροποποίησαν, από 1ης Μαρτίου 2011, τους ισχύοντες συντελεστές και θέσπισαν ενιαίο συντελεστή για όλες τις αναχωρήσεις, ήτοι 3 ευρώ ανά επιβάτη, ανεξαρτήτως της διανυθείσας αποστάσεως.

Τον Ιούλιο του 2009, η Ryanair υπέβαλε στην Επιτροπή καταγγελία για διάφορες πτυχές του ΑΤΤ που είχε θεσπίσει η Ιρλανδία. Η Ryanair προέβαλε, μεταξύ άλλων, ότι η εξαίρεση των διερχόμενων και των μετεπιβιβαζόμενων επιβατών από τον ΑΤΤ συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ των αεροπορικών εταιριών Aer Lingus και Aer Arann, διότι πολύ μεγάλο ποσοστό των επιβατών και των πτήσεων των εν λόγω εταιριών εμπίπτει στις κατηγορίες αυτές. Η Ryanair ανέφερε ακόμη ότι το κατ' αποκοπήν ποσό του φόρου αποτελεί, στην περίπτωση των εταιριών χαμηλού κόστους, πολύ μεγαλύτερο μέρος της τιμής του εισιτηρίου σε σχέση με τις παραδοσιακές αεροπορικές εταιρίες. Τέλος, υποστήριξε ότι η θέσπιση χαμηλότερου φορολογικού συντελεστή ανάλογα με τη διανυθείσα απόσταση ευνοεί την Aer Arann, δεδομένου ότι το 50 % των μεταφερόμενων από την εταιρία αυτή επιβατών ταξιδεύει σε προορισμούς ευρισκόμενους σε απόσταση μικρότερη των 300 km από το αεροδρόμιο του Δουβλίνου.

Με απόφαση της 13ης Ιουλίου 2011, η Επιτροπή διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, ότι η εξαίρεση των μετεπιβιβαζόμενων ή των διερχόμενων επιβατών από τον ΑΤΤ δεν συνιστά κρατική ενίσχυση,

¹ Ως μετεπιβιβαζόμενος επιβάτης νοείται «ο επιβάτης πτήσεως που αφικνείται σε αεροδρόμιο και αναχωρεί από το αεροδρόμιο αυτό με πτήση για αεροδρόμιο άλλο από αυτό από το οποίο ξεκίνησε το ταξίδι του, υπό την προϋπόθεση ότι αμφότερες οι πτήσεις αυτές αποτελούν μέρος της ίδιας κράτησης και το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ προβλεπόμενης ώρας αφίξεως στο αεροδρόμιο προορισμού και της προβλεπόμενης ώρας αναχωρήσεως από το αεροδρόμιο αυτό δεν υπερβαίνει τις έξι ώρες».

² Κατά τον ιρλανδικό νόμο, ως διερχόμενος επιβάτης ορίζεται ο «επιβάτης ο οποίος επιβαίνει σε αεροσκάφος που προσγειώνεται σε αεροδρόμιο κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και ο οποίος συνεχίζει το ταξίδι επιβαίνοντας στο ίδιο αεροσκάφος».

καθώς δεν πρόκειται για επιλεκτικό μέτρο ³ (βλ. [ανακοινωθέν τύπου](#) της Επιτροπής, στα αγγλικά). Θεωρώντας ότι η επίμαχη απαλλαγή συνιστά κρατική ενίσχυση, η Ryanair ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη μερική ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής.

Η Ryanair προβάλλει, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να έχει «σοβαρές αμφιβολίες» όσον αφορά τη συμβατότητα της επίμαχης απαλλαγής με την εσωτερική αγορά και έπρεπε να κινήσει την επίσημη διαδικασία εξετάσεως ως προς το ζήτημα αυτό ⁴. Χαρακτηρίζει επίσης εσφαλμένο το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι η απαλλαγή δεν έχει επιλεκτικό χαρακτήρα. Τέλος, η Ryanair υποστηρίζει ότι ο σκοπός της απαλλαγής είναι ξένος προς τη φύση του φορολογικού συστήματος και ευνοεί τις παραδοσιακές αεροπορικές εταιρίες.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής κατά το μέρος που διαπιστώνεται ότι η εξαίρεση των διερχόμενων και των μετεπιβιβαζόμενων επιβατών από τον ιρλανδικό φόρο επί των αερομεταφορών δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

Εάν, κατά την προκαταρκτική εξέταση κρατικού μέτρου, η Επιτροπή αντιμετωπίζει δυσχέρειες, με συνέπεια να αμφιβάλει όσον αφορά τη συμβατότητα του μέτρου με την εσωτερική αγορά, οφείλει να κινήσει την επίσημη διαδικασία εξετάσεως. **Το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, συνεπώς, εάν στη συγκεκριμένη περίπτωση υπάρχουν στοιχεία που αποτελούν ενδείξεις της αντιμετώπισης τέτοιων δυσχερειών από την Επιτροπή.**

Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει, αφενός, ότι η διάρκεια της προκαταρκτικής εξετάσεως ήταν υπερβολική και ότι δεν δικαιολογείται από τις περιστάσεις. Συγκεκριμένα, η απόφαση της Επιτροπής εκδόθηκε στις 13 Ιουλίου 2011, κατόπιν προκαταρκτικής εξετάσεως η οποία άρχισε στις 21 Ιουλίου 2009 –ημερομηνία κοινοποιήσεως της καταγγελίας της Ryanair– δηλαδή σχεδόν 24 μήνες νωρίτερα. **Η διάρκεια αυτή υπερβαίνει τη συνήθη διάρκεια της προκαταρκτικής εξετάσεως, σκοπός της οποίας είναι να μπορέσει η Επιτροπή να διαμορφώσει μια πρώτη άποψη όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των μέτρων που έχουν τεθεί στην κρίση της και τη συμβατότητά τους με την εσωτερική αγορά.** Αποτελεί, συνεπώς, ένδειξη ότι η Επιτροπή αντιμετώπισε δυσχέρειες κατά την εξέταση αυτή.

Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η εξέταση που διενήργησε η Επιτροπή είναι ελλιπής και ανεπαρκής. Ειδικότερα, κατά το Γενικό Δικαστήριο, η διαπίστωση αυτή προκύπτει από ορισμένες αντιφάσεις στην απόφαση της Επιτροπής, καθώς και μεταξύ της αποφάσεως αυτής και του περιεχομένου του εγγράφου των ιρλανδικών αρχών το οποίο αποτέλεσε το έναυσμα για την εξέταση της φοροαπαλλαγής. Οι αντιφάσεις αυτές οδηγούν στο συμπέρασμα ότι, όταν εξέδωσε την απόφασή της, **η Επιτροπή δεν διέθετε τα απαραίτητα στοιχεία ώστε να εξετάσει με τη δέουσα πληρότητα τον επιλεκτικό χαρακτήρα του μέτρου και να εκτιμήσει ότι ο τρόπος εφαρμογής της απαλλαγής δεν δημιουργεί αμφιβολίες.**

Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο αποφαινεται ότι, όπως προκύπτει από αντικειμενικές και συγκλίνουσες ενδείξεις, η Επιτροπή οφείλε να κινήσει την επίσημη διαδικασία εξετάσεως, προκειμένου να διαπιστώσει εάν η φοροαπαλλαγή έχει επιλεκτικό χαρακτήρα και εάν,

³ Αντιθέτως, η Επιτροπή εκτίμησε ότι η εφαρμογή χαμηλότερου εθνικού συντελεστή από τις 30 Μαρτίου 2009 έως την 1 Μαρτίου 2011 συνιστά ενδεχομένως κρατική ενίσχυση, με συνέπεια να τίθεται ζήτημα συμβατότητάς της με την κοινή αγορά. Συγκεκριμένα, η εφαρμογή τέτοιου συντελεστή θα μπορούσε να ευνοήσει κατά τρόπο αθέμιτο τις πτήσεις εσωτερικού σε σχέση με τις διασυνοριακές πτήσεις. Η Επιτροπή κίνησε, κατά συνέπεια, επίσημη διαδικασία εξετάσεως με αντικείμενο το συγκεκριμένο μέτρο. Η διαδικασία αυτή ολοκληρώθηκε στις 25 Ιουλίου 2012 με την έκδοση αποφάσεως από την Επιτροπή (βλ. [ανακοινωθέν τύπου](#) της Επιτροπής). Με την απόφαση αυτή, η Επιτροπή εκτίμησε ότι το επίμαχο μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση μη συμβατή με την εσωτερική αγορά. Κατά την εκτίμηση της Επιτροπής, οι Aer Lingus και Ryanair συγκαταλέγονται στους ωφεληθέντες από την κρατική ενίσχυση. Αμφότερες οι αεροπορικές εταιρίες άσκησαν προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κατά της αποφάσεως αυτής (υποθέσεις [T-473/12](#), Aer Lingus κατά Επιτροπής, και [T-500/12](#), Ryanair κατά Επιτροπής). Οι αποφάσεις επί των υποθέσεων αυτών πρόκειται να εκδοθούν τους προσεχείς μήνες.

⁴ Η Ryanair επικαλείται προς τούτο τις εξής ενδείξεις: i) την υπερβολική και μη εύλογη διάρκεια της προκαταρκτικής διαδικασίας εξετάσεως (σχεδόν 24 μήνες) και ii) το περιεχόμενο της αποφάσεως της Επιτροπής, η οποία εμπεριέχει αντιφάσεις και ανακρίβειες. Η Ryanair προβάλλει, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή δεν προσδιόρισε και εφάρμοσε κατά τρόπο εσφαλμένο τις αρχές της πραγματοποιήσεως εσόδων, της αποτροπής της διπλής φορολογίας και της φορολογικής ουδετερότητας.

ενδεχομένως, υφίσταται κρατική ενίσχυση. Η Ryanair και οι λοιποί ενδιαφερόμενοι θα είχαν έτσι τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582